

Nieuwsbrief KOG

nummer 14 | najaar 2019

Dat kan toch niet waar zijn dat dit mag?

Stichting Kinderen-Ouders-Grootouders is een stichting door en voor gewone ouders en grootouders in contact met jeugdzorg. Ouders weten soms niet wat zij kunnen verwachten en hoe zij zich moeten opstellen. KOG wil deze ouders ondersteunen en adviseren. Daarvoor is er de website www.stichtingkog.info en de mogelijkheid met de contactpersonen te bellen of te mailen. De contactpersonen zijn geen advocaat, maar zij adviseren vanuit hun kennis van de praktijk van jeugdzorg. Vereniging KOG, opgericht in 1990, is in 2003 omgezet in stichting KOG. Secretariaat
Koninginneweg 90,
2012 GR Haarlem,
tel. 0235321223,
kog@upcmail.nl
www.stichtingkog.info
ISSN 2215-0544

Veilig Thuis heeft als taak onderzoek te doen in gezinnen om situaties van verwaarlozing, misbruik e.d. op te sporen. Zij moeten de veiligheid van kinderen zo nodig herstellen en toeleiden naar hulp.

Sinds enige tijd komen er bij KOG vragen binnen over het horen van kinderen door Veilig Thuis. Veel ouders schrikken enorm als er een brief van Veilig Thuis op de mat valt. "Er zijn zorgen gemeld over uw gezin en wij komen overmorgen om half vier bij u op bezoek om dit te bespreken." De schrik wordt nog erger als de medewerkers melden dat ze

de kinderen gaan horen op school (of soms al gehoord hebben). "Daar is uw toestemming niet voor nodig," zegt men tegen de ouders. Mag dat inderdaad zomaar? De medewerkers van Veilig Thuis verwijzen dan naar hun "Handelingsprotocol 2019". Daar staat inderdaad dat geen toestemming van ouders nodig is. Dit protocol is echter wel opgesteld door de organisatie zelf. Ik heb geen wetsartikel kunnen vinden waarin staat dat Veilig Thuis dit mag. In de meldcode van het ministerie staat het volgende over de wettelijke bevoegdheden van Veilig Thuis:

Welke wettelijke bevoegdheden heeft Veilig Thuis?

Veilig Thuis heeft de bevoegdheid om zonder toestemming van de betrokkene(n) persoonsgegevens te verwerken.

Onder persoonsgegevens verstaat de wet alle informatie die herleidbaar is tot individuele personen. Verwerken is de verzamelterm voor alle handelingen die met persoonsgegevens kunnen worden verricht: opslaan, bewaren, analyseren, aan een →

Denkt u (als u nog niet overgemaakt hebt) aan uw bijdrage aan KOG voor 2020?

U blijft donateur door minimaal 20 euro over te maken op bankrekening NL 35 INGB 0009634691 t.n.v. Stichting KOG.

Zorgt u ervoor dat er een volledig adres op de overschrijving staat, dus ook huisnummer en postcode?

→ ander verstrekken, aanvullen, enzovoort.

De wet biedt daarmee Veilig Thuis de bevoegdheid om, zonder daarbij afhankelijk te zijn van de toestemming van de betrokkene(n), een melding over hem aan te nemen en in een registratiesysteem vast te leggen, informatie bij anderen over hem op te vragen, ook deze informatie weer vast te leggen, de melding met anderen te bespreken, overleg over de melding te voeren in verband met de toeleiding naar hulp of om de raad voor de kindbescherming of de politie over de melding te informeren.

Daarmee geeft de wetgever, als het om de informatie positie van Veilig Thuis gaat, een zeer ruime bevoegdheid aan Veilig Thuis. Maar er geldt bij deze bevoegdheid wel een belangrijke beperking. De wetgever geeft deze bevoegdheid voor zover noodzakelijk voor de taken die voortkomen uit een melding (dus niet voor de adviestaak).

Aan het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag

Haarlem, 4 oktober 2019

Geachte Dames en Heren,

Stichting Kinderen-Ouders-Grootouders is een landelijke stichting door en voor (groot)ouders van een onder toezicht gesteld, uit huis geplaatst of weggelopen kind. Wij informeren en adviseren ouders die te maken hebben of krijgen met jeugdzorg. KOG is sinds de oprichting in 1990 ononderbroken actief geweest.

Als u heel goed bent geholpen door uw advocaat, geef dan a.u.b. de naam door op kog@upcmail.nl

Voor zover wij het kunnen bekijken baseert Veilig Thuis zijn handelwijze op deze bevoegdheid. Men mag volgens de wet, zonder toestemming van de ouders, informatie opvragen bij de huisarts, de school en andere instanties. We vermoeden dat men in het verlengde daarvan zelf vindt ook de kinderen (vanaf 4 jaar!) te mogen horen. Wij bestrijden dat! De wet regelt ook dat in Nederland ouders beslissen over hun kinderen en de taak hebben hun te beschermen.

Veilig Thuis medewerkers moeten, volgens hun eigen protocol, wel vooraf aan de ouders melden dat ze de kinderen gaan horen op school. Wij vinden het horen van kinderen ongepast en ongewenst. Voor kinderen is het beangstigend om uit de klas gehaald te worden en dan in een kamertje door twee mensen ondervraagd te worden over de situatie thuis en over je ouders. Ouders melden ons dat de gesprekken vaak onplezierig verlopen. Kinderen worden onder druk gezet en ze worden ook woorden in de mond gelegd. Kinderen

Op dit moment kunnen wij op twee punten niet adviseren: de status van het Handelingsprotocol 2019 van Veilig Thuis, en de bevoegdheden van VT.

1) Wij lezen in de colofon van het Handelingsprotocol 2019 dat het een document is van de directeurs van Veilig Thuis waarin zij een gezamenlijke werkwijze uiteenzetten. Het is niet duidelijk of elk artikel gebaseerd is op de wet. Hoe zit dat?

2) In artikel 2 staat dat medewerkers van VT geen toestemming aan ouders hoeven vragen om hun

komen ontdaan terug in de klas en de hele klas weet dat er met dat kind "iets" aan de hand is. Hun reden om het zonder ouders te doen is dat kinderen dan vrijuit zouden kunnen praten. Iedereen snapt dat in de uitzonderlijke situatie dat een vader zijn dochters regelmatig misbruikt en ze met de dood bedreigt als ze iets vertellen, het goed is dat de kinderen op school hun verhaal kunnen vertellen. Alle gezinnen worden nu bejegend alsof zij bovenstaand gezin zijn. Dat is totaal niet zo. Er worden heel veel onderzoeken gedaan naar aanleiding van een klacht van de burens over lawaai, of een conflict met een boze schoonzus enz..... Deze handelwijze is gangbaar in landen met totalitaire regimes, landen waar wij Nederlanders allemaal niet zouden willen wonen!

De Veilige(?) School

De school wordt verteld dat Veilig Thuis het recht heeft zo te handelen. De school wordt dus onjuist geïnformeerd. De juf zegt tegen het kind: "Ja, jij moet

kinderen op school te horen. VT hoeft alleen de ouders te informeren. Klopt dit en op welk wetsartikel is dit gebaseerd?

3) Artikel 10.6.4 van het Handelingsprotocol, het inzetten van een vervolgtraject, doet vragen rijzen m.b.t. de bevoegdheden van VT: "Na het vaststellen van veiligheidsvoorwaarden draagt Veilig Thuis zorg voor het inzetten van een vervolgtraject gericht op directe en stabiele veiligheid en herstel van door de directbetrokkenen opgelopen schade. **Veilig Thuis maakt daarbij** - afhankelijk van wat nodig is - **gebruik van** mogelijkheden

met die mensen praten." Het gezag van de leerkracht wordt misbruikt. De Veilig Thuis medewerker stelt het gesprek onschuldig voor. Men zegt alleen te vragen hoe het met een kind gaat en wat voor hobby's het kind heeft.... Waarom kan het gesprek dan niet gewoon bij de ouders thuis op de bank zou je zeggen. Wat de school niet verteld wordt is dat ook in het handelingsprotocol van Veilig Thuis staat dat iedereen recht heeft op een vertrouwenspersoon bij het gesprek. Ouders behartigen de belangen van de kinderen, dus zij overleggen samen wie die vertrouwenspersoon zal zijn. Een kind zomaar uit de klas halen is voor het kind een hele akelige ervaring en ook beangstigend voor de hele klas. De juf kan niet zeggen: "Dat gaat jullie niet overkomen", want als de school hierin meegaat kan elk kind de volgende zijn. En die "Veilige School" dan? Die is per 2019 opgeheven.

Alice Jansen

den voor hulp en ondersteuning alsmede **de mogelijkheden van straf-, bestuurs-, en civielrechtelijke maatregelen.**" Wat wordt hier bedoeld?

Wij hopen op een spoedig antwoord op alle vragen.

Hoogachtend,

(T.P. Barendse-Cornelissen, secretaris)

In kopie aan de leden van de Commissie voor VWS van de Tweede Kamer

Op 2 november is er een herinnering gestuurd.

“Right voor het kind van de slager of right voor het kind van de veganist?”

(Ada Busman)

We hadden eerst Veilig Thuis dat als het goed ging werkte volgens een handelingsprotocol, nu is er een Handelingsprotocol 2019 (zie deze Nieuwsbrief), en alsof dat allemaal nog niet ver genoeg ging hebben enkele gemeenten waaronder Haarlem, Rotterdam en Tilburg een Schots voorbeeld in hun jeugdbeleid opgenomen: Getting It Right For Every Child. IEDER kind. Want ouders, dat zijn toch maar amateurs.

De gemeente Haarlem heeft ons de concept-nota 'Samen voor jeugd' gestuurd (zie www.stichtingkog.info Correspondentie 2019, GIR-FEC), waarna wij namens het SamenwerkingsVerband van Ouders met Jeugdzorg een brief hebben gestuurd:

Haarlem, 26 augustus 2019

Geachte mevrouw Van den Bos,

Met het oog op onze bespreking op dinsdag 3 september stuur ik u enkele gedachten over de nota 'Samen voor jeugd' van het SamenwerkingsVerband van Ouders met Jeugdzorg.

P.H.A. Frissen, o.a. lid van de Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling, schrijft in 'De fatale staat' (2013): "Veiligheid is een nationale obsessie. ... De technocratie van de moderne beleidsvoering heeft ... geen ... bescheidenheid geleerd, maar is veeleer geëxplodeerd in ongebreideld interventionisme." (pag. 12)

"Of vrijheden van burgers komen in het gedrang als de goede bedoeling tot paternalistische interventies leidt. Ik verwijs naar de onstuitbare opmars van op risicoanalyses gebaseerde preventieprogramma's, bij voorbeeld in de jeugdzorg en de gezondheidszorg." (pag. 14)

"Het gevaar schuilt in het paternalisme van de goede bedoeling, dat door de inzet van de monopolies van de staat minder onschuldig is

dan vaak wordt voorgewend." (pag. 15)

"In het najagen van de maakbaarheidsdroom is de staat een gulzige institutie geworden die zich meester maakt van alle domeinen waar leed, pech en risico bestaan en waar de burger kan worden verheven en verlost." (pag. 53)

"Om een samenleving te karakteriseren is het altijd behulpzaam haar verhouding tot de jeugd nader te beschouwen. Wat dan opvalt, is dat onze vermeend autoritaire ouders in de vermaledijde jaren zestig heel wat toleranter voor onze gedragingen waren dan wij dat nu zijn voor onze jeugd. Een sympathieke maatregel om jeugdigen uit het strafrecht te houden (de instelling van bureau Halt) maakt nu elke vorm van kattenkwaad tot risicovol gedrag waaraan professionele aandacht dient te worden geschonken. Vanaf de geboorte wordt van elk Nederlands kind een dossier bijgehouden waarin niet alleen medische gegevens, maar ook allerlei informatie over de opvoedingscompetenties van de ouders en over sociale contexten worden bijgehouden. Met behulp van 'verwijsindexen' worden risico's geregistreerd en kan het politieke bestuur in de gemeente opdracht geven tot interventies in de privésfeer. Ouders voelen zich inmiddels niet meer ondersteund door het consultatiebureau, maar vooral verdacht als potentiële plegers van mishandeling en verwaarlo-

zing: ..." (pag. 57/58)

"Effectiviteit lijkt zo een autonome legitimiteitsbron te zijn geworden. Als een interventie werkt dan moet deze wel deugen. Dat betekent dat een afweging met andere waarden niet meer plaatsvindt of zelfs dat deze waarden verdrongen worden." (pag. 86)

"De burger mot zijn lot in eigen hand nemen, zijn kinderen verstandig en verantwoordelijk opvoeden en het leven gezond leven. Over het goede leven is inmiddels een omvangrijke catalogus van wenselijkheden ontwikkeld en met gevarieerde vormen van vriendelijkheid en verleiding, maar ook van drang en dwang krijgt de burger deze aangeboden. In de nieuwe strenge taal van de interventiestaat staat 'aanbieden' overigens gelijk aan oplegen." (pag. 224/225)

In het proefschrift van Marit Hopman 'Unraveling the Hidden Curriculum. Values in Youth Care Interventions and Youth Policy' (2012) staat in de Nederlandse samenvatting: "Dit kritiekpunt is gestoeld op de aanname dat opvoeding meer is dan alleen het corrigeren van feitelijk gedrag, maar dat idealen over wat de kindertijd en jeugd zouden moeten inhouden en wat voor soort volwassenen kinderen zouden moeten worden eveneens een rol spelen in de keuzes die gemaakt worden. Wat vindt men belangrijk in de opvoeding van kinderen en jongeren? Welke concepties over de gewenste volwassenheid en de gewenste burger liggen ten grondslag aan de interventies en beleidsmaatregelen? Opvoeding is in dit perspectief niet alleen gebaseerd op feitelijkheden, maar waardeoriëntaties spelen hierin ook een belangrijke rol. Voor jeugdzorginterventies en jeugdbeleid betekent dit dat er niet alleen aandacht is voor de SMART-geformule-

leerde doelen zoals ze in hulpverleningsplannen worden beschreven, en die veelal gelieerd zijn aan het specifieke probleemgedrag, maar dat de waarden en idealen van zowel cliënten als professionals geëxpliciteerd worden." (pag. 226)

"Welke belangrijke waarden wil de sector overdragen? Welke waarden vindt zij belangrijk voor de ontwikkeling van jongeren en hoe verhoudt zich dit tot assumpties en overtuigingen die in de samenleving spelen ten aanzien van kinderen en jeugd? In de tweede plaats biedt deze explicitering van het verborgen curriculum inzicht in de ervaringen van jongeren en ouders wanneer zij deelnemen aan een jeugdzorginterventie. Waarden kunnen van invloed zijn op de (morele) lessen die kinderen en ouders leren bij deelname aan deze interventies en zijn mogelijk van invloed op meer algemene ontwikkelingsprocessen zoals identiteitsvorming of burgerschapsvorming. Ten derde is het zichtbaar en bespreekbaar maken van belang voor de keuzen die cliënten kunnen maken. Zo zou uitval bij interventies verklaard kunnen worden doordat ouders niet mee willen doen aan een cursus die weliswaar bewezen effectief is, maar waarin opvoedingswaarden een rol spelen die niet overeenkomen met hun eigen opvoedingswaarden. ... Naast de implicaties voor ouders en kinderen zelf, kunnen de resultaten van het hier beschreven onderzoek ook implicaties hebben voor de jeugdzorgpraktijk zelf en het effectiviteitsonderzoek dat daarin plaatsvindt. Zoals hierboven al is aangegeven kan het verschil tussen de theorie en de uitvoer van een interventie gerelateerd zijn aan verschillen in waarden tussen interventie en uitvoerder." (pag. 229)

U begrijpt dat deze citaten →

→ ons uit het hart zijn gegrepen. Voor de volgende punten vragen wij speciaal uw aandacht:

1) De opstellers van de Haarlemse nota 'Samen voor jeugd' zijn uitgegaan van jeugdhulp/jeugdzorg zoals deze in theorie is. Het SamenwerkingsVerband van Ouders met Jeugdzorg gaat uit van jeugdhulp/-zorg zoals het in de praktijk vaak gaat. De nota beschrijft een ideale situatie waar GIRFEC/EJAVIK heen probeert te gaan. Wie zou daar tegen kunnen zijn?

- de kracht van ouders, jongeren en hun sociale omgeving als basis
- ondersteunen in plaats van overnemen
- hulp in de directe leefomgeving
- minder schakels en minder gezichten

"Samen met ouders, kinderen en professionals werkt de gemeente Haarlem aan 'Rookvrij opgroeien in Haarlem-Oost', rookvrije huishoudens en een rookvrije omgeving voor kinderen. Het uiteindelijke doel is dat kinderen rookvrij opgroeien in heel Haarlem. Alle kinderen in een rookvrij huis."

Dit voorbeeld heeft enorme implicaties!! Zijn die doordacht?

2) De nota expliciteert niet de normen waaraan getoetst wordt wat 'right' is. Dat suggereert dat iedereen het daarover eens is. Maar we weten dat gezinnen heel

verschillend aankijken tegen wat 'right' is. Of vindt Haarlem de meningen van die gezinnen niet zo belangrijk? Om bij het roken te blijven: moet een overheid daar knopen doorhakken? Wanneer gaat drang over in dwang?

3) Ouders en kinderen hebben een wettelijk recht op privacy en bescherming van hun gegevens. De nota gaat daaraan voorbij.

4) Waarop baseren instanties het vermeende recht om zonder signalen van concrete problemen zich te bemoeien met gezinnen? Veilig Thuis beperkt zich tot aangemelde 'zorgen', bemoeit zich niet met alle kinderen: vinden de opstellers van de nota dat dit wel zou moeten? Heel veel drang/ dwang voor voorlopig maar Schalkwijk en Haarlem-Oost?

5) De Britse Supreme Court in een uitspraak gedateerd 28-07-2016 heeft veel aanknopingspunten gegeven waarom GIRFEC niet ingevoerd moet worden. "Individual differences are the product of the interplay between the individual person and his upbringing and environment. Different upbringings produce different people. The first thing that a totalitarian regime tries to do is to get at the children, to distance them from the subversive, varied influences of their families, and indoctrinate them in their rulers' view of

the world. Within limits, families must be left to bring up their children in their own way. As Justice McReynolds, delivering the Opinion of the Supreme Court of the United States famously put it in *Pierce v Society of Sisters* 268 US 510 (1925), 534-535: "The fundamental theory of liberty upon which all governments in this Union repose excludes any general power of the state to standardize its children by forcing them to accept instruction from public teachers only. The child is not the mere creature of the state; those who nurture

Namens het SamenwerkingsVerband van Ouders met Jeugdzorg:

Belangenvereniging IKZ, t.a.v. mevr Vera Hooglugt (voorz.), info@bvikz.nl; website: <http://bvikz.nl>

Coöperatie Ouderkracht voor 't Kind, mevr D. v Doremalen, Weerdsingel OZ 31, 3514 AB Utrecht; website: <http://www.ouderkrachtvoortkind.nl/>

ME/CVS Vereniging, mevr A. Noorlander, contact@me-cvsvereniging.nl; website: <https://www.me-cvsvereniging.nl/>

Stichting Écht scheiden zonder schade, secretariaat@herkenouderverstoting.nl; website: www.herkenouderverstoting.nl

Stichting KOG, t.a.v. secretariaat KOG, Koninginneweg 90, 2012 GR Haarlem, kog@upcmail.nl; website: <https://www.stichtingkog.info>

Stichting Passage, dhr Sipke Baarsma, Muzenplein 113, Den Haag, passage@stichtingpassage.eu; website: <http://www.stichtingpassage.eu>

Stichting Vader Kennis Centrum, secretariaat@vaderkenniscentrum.nl; website: <https://vaderkenniscentrum.nl/>

him and direct his destiny have the right, coupled with the high duty, to recognize and prepare him for additional obligations."

Voert GIRFEC naar *a totalitarian regime*?

Hopelijk hoeft het niet zo ver te komen dat Nederlandse ouders het Schotse voorbeeld volgen om de invoering van GIRFEC te voorkomen / ongedaan te maken.

Met vriendelijke groet,

Truus Barendse,

namens het SWV, is wat er op 5 september gebeurt.

Alice Jansen en Truus Barendse zeggen dat de nota uitgaat van jeugdhulp, jeugdzorg, zoals het op papier werkt en zoals het zou moeten functioneren. De werkelijkheid is vaak anders. Kinderen-Ouders-Grootouders, een van de organisaties die het Samenwerkingsverband vormen, reageert in dit geval op een Haarlemse nota, maar werkt landelijk. Uit alle delen van het land komen telefoontjes van ouders, en zij melden allemaal dezelfde problemen. Kortweg komt het erop neer, dat je in aanraking komt met een vorm van jeugdhulp en daarmee in een fuik zwemt: je komt er niet meer uit. De regie wordt je uit handen geslagen en als je ergens bezwaar tegen maakt wordt er bedreigd met kinderbeschermingsmaatregelen omdat je "niet meewerkt". Zij geven enkele voorbeelden. Allerlei vormen van hulp en steun aanbieden aan mensen is goed, maar wanneer wordt vrijwillig drang, en drang dwang?

De wethouder gelooft niet dat dit werkelijk een groot probleem is. Bijvoorbeeld een melding bij Veilig Thuis wordt toch multi-disciplinair bekeken, meldingen worden toch "gezeefd"? De meeste problemen zijn veroorzaakt door opvoeding, daar moet je iets mee! En uiteraard is het niet de bedoeling de regie over te nemen, mensen moeten gesteund en geholpen worden.

Het SWV zou graag zien dat expliciet in de definitieve nota komt dat geweigerde hulp bij bijvoorbeeld stoppen-met-roken geen consequenties heeft (Samen met ouders, kinderen en professionals werkt de gemeente Haarlem aan 'Rookvrij opgroeien in Haarlem-Oost', rookvrije huishoudens en een rookvrije omgeving voor kinderen). De ouderorganisaties zijn ervan overtuigd dat projecten misbruikt zullen worden om te komen tot drang en dwang. De wethouder zegt dit niet toe.

Het Centrum voor Jeugd en Gezin heeft nu een medewerker in scholen

en huisartsenpraktijken. Mensen kunnen dus nergens meer praten over hun zorgen in het vertrouwen dat hun privacy gerespecteerd wordt. *In gesprek gaan met een CJG medewerker verbonden aan de huisartsen praktijk of school gebeurt alleen op vrijwillig basis, de privacy wordt gerespecteerd.* Zo worden zorgmijders gecreëerd. Overigens horen wij in dit gesprek dat er wel zo'n punt is: ochtenden voor ouders om met elkaar en een pedagoog te praten, geheel anoniem.

Omdat de wethouder vraagt wat hijzelf kan doen, in Haarlem, vragen wij hem de openbare scholen te verbieden schooltijd te laten gebruiken voor andere zaken dan die de scholen aanbieden. Dus een verbod om medewerkers van bijvoorbeeld Veilig Thuis een kind uit de klas te laten halen voor een gesprek. De wethouder zegt dit niet toe.

Wij zeggen dat er minder, maar veel deskundiger hulp moet zijn. Scholing van de medewerkers van allerlei

helpende/beschermende organisaties is nodig.

De wethouder wil graag horen van ervaringen met Haarlemse organisaties. Dat zal nog niet simpel zijn, want mensen schamen zich vaak voor hun contact met bijvoorbeeld Veilig Thuis. KOG in ieder geval zal in de nieuwsbrief, en daarmee op internet, oproepen om ervaringen met Haarlemse organisaties te melden.

Wij zullen de definitieve nota Samen voor jeugd ontvangen.

De cursieve zin is door mevrouw Van den Bos toegevoegd.

Aan iedereen die te maken heeft (gehad) met jeugdzorg-instanties in de regio Haarlem: Bent u tevreden, voelt u zich gesteund, geholpen? Als u niet tevreden bent, hoe komt dat? Vermeld welke instantie(s) het betreft.

Bij voorbaat verdacht

N.a.v. de brief kwam er een uitnodiging voor een gesprek met de wethouder Jeugd.

Alice Jansen en Truus Barendse zijn naar dat **gesprek** gegaan, zie voor het **verslag** deze Nieuwsbrief.

Citaat uit de nota Samen voor Jeugd (zie punt 1 van onze brief): **'Rookvrij opgroeien in Haarlem-Oost' en 'alle kinderen in een rookvrij huis'**: "Vragen en behoeften van kinderen, jongeren en hun ouders verschillen per wijk. Ook verschillen de omgeving waarin zij opgroeien, de voorbeelden die zij zien en de kansen die zij krijgen. Zo is de werkloosheid en het percentage huishoudens met een laag inkomen in Haarlem-Oost groter dan in de rest van de stad." Ja, het zou kunnen dat men-

sen met een laag inkomen meer geld uitgeven aan tabaksartikelen dan anderen, en hun kinderen op dit punt geen gezond voorbeeld geven.

Het Nederlands Centrum Jeugdgezondheid schreef in zijn nieuwsbrief van 17 mei 2019: "Van onderzoek naar uitvoeringspraktijk: textmining kindermishandeling. Uit onderzoek in onder meer Amsterdam en Groningen blijkt dat het toepassen van textmining-algoritmes de signalering van (vermoedens van) kindermishandeling verbetert: signalen worden eerder opgepikt en minder signalen worden gemist. Met de toepassing van deze techniek kunnen JGZ-professionals naar verwachting jaarlijks 2500 'gemiste' signalen voor (vermoedens van) kindermishandeling extra vinden. Deze toepassing is

één van de agenda-onderdelen van de JGZ Techagenda."

In Buitenhof op 13 oktober 2019 was Staatssecretaris Mona Keijzer te gast. Zij sprak vol enthousiasme over artificial intelligence, mits een mens en niet een computer een eindbeslissing neemt.

De weg naar de rechter is al ingeslagen: Een groep maatschappelijke organisaties heeft de Nederlandse staat gedagvaard om het Systeem Risico Indicatie, kortweg SyRI. Volgens de eisers is het risicoprofileringsstelsel een 'black box' die een risico vormt voor de democratische rechtsstaat en moet de toepassing hiervan worden gestopt. De coalitie van eisers bestaat uit het Nederlands Juristen Comité voor de Mensenrechten (NJCM), Stichting Privacy First, Stichting KDVP, de Stichting Platform

Bescherming Burgerrechten en de Landelijke Cliëntenraad (LCR). Auteurs Tommy Wieringa en Maxim Februari hebben zich op persoonlijke titel als eisers aangesloten. Als ambassadeurs van de rechtszaak spraken zij zich reeds meerdere malen fel uit tegen SyRI. De procedure wordt behandeld door Deikwijs Advocaten en is opgezet door het Public Interest Litigation Project (PILP) van het NJCM.

De rechtszitting heeft plaatsgevonden op 29 oktober 2019 bij de rechtbank Den Haag. Rondom de rechtszaak is de voorlichtingscampagne 'Bij Voorbaat Verdacht' gestart. Op de campagne website www.bijvoorbaatverdacht.nl worden updates over de rechtszaak geplaatst en verschijnt een publiekssamenleving van de dagvaarding. →

Geen melding, toch overheid achter de voordeur

Kort verslag van het gesprek op 5 september 2019 van de wethouder Jeugd en Onderwijs van Haarlem, de heer Jur Botter en zijn medewerker Liesbeth van den Bos, met twee vertegenwoordigers van het Samenwerkingsverband van Ouders met Jeugdzorg, Truus Barendse en Alice Jansen. Aanleiding tot de uitnodiging van Haarlem was de e-mail van Alfred Groenen van 15 augustus, nadat hij

kennis had genomen van de concept-nota d.d. 16 mei Samen voor jeugd.

Bij thuiskomst na het gesprek las Truus Barendse <https://www.volkskrant.nl/columns-opinie/getting-it-right-for-every-child-eeen-vloek-of-eeen-zegen-voor-zorgenkinderen~b18a11e7/> in De Volkskrant van 4 september. Hiermee is het gesprek weergegeven! De Haarlemse nota bestrijkt

een zeer breed terrein, speelplekken voor kinderen, armoedebestrijding, waar jeugd ook maar mee te maken heeft, allemaal zaken waar niemand bezwaar tegen kan hebben, maar het Samenwerkingsverband is uiteraard geïnteresseerd in jeugdhulp en wat daarmee samenhangt, en heeft wel flinke bezwaren.

De wethouder heeft de ongerustheid gelezen, en hij

verdedigt de nota. Hij heeft veelvuldig gesproken met alle geledingen en daar nooit iets gehoord wat ook maar leek op de bezwaren zoals aangegeven in de brief van 26 augustus van het SWV. Ouders wilden juist graag geholpen worden bij het organiseren van hulp. Hij heeft flink wat twitterberichten over de nota gezien en voelt zich onheus bejegend: dan praat je toch eerst met mij. Met de wethouder praten,

→ De volledige dagvaarding is te raadplegen op de website van Deikwijs Advocaten www.deikwijs.nl (pdf).

Trouw van 12 oktober in een artikel over Thailand. "... Maar voor de Thaise regering is de beperking op straat niet genoeg. Thailand stelde onlangs een wet in die het mogelijk maakt iemand aan te klagen voor **huiselijk geweld als hij of zij binnenshuis rookt** en daarmee huisgenoten gezondheidsschade toebrengt. De exacte straf is nog onduidelijk, maar volgens

Thaise media kan het tot **een rechtszaak leiden en tot gedwongen opname in een afkickklinik**. ... Maar hoe langer het leger boven de Thaise politiek en het nationale bestuur uittoert, hoe gemilitariseerder het wordt. Dat betekent meer focus op veiligheid en orde ten koste van onafhankelijkheid en vrijheid." Precies, meer veiligheid ten koste van vrijheid. Krijgen wij na de rook-politie de bedtijd-politie en de ontbijt-politie? Voor al deze zaken is het kringgesprek op de school ook heel nuttig. In een

VT-vragenlijst voor de school stond: Vertelt het kind wel eens over thuis? Zo ja, wat vertelt het kind dan? **Onderzoek door Ouders & Onderwijs en Balans heeft inmiddels uitgezonden dat Girfec wel**

Neem contact op met de wethouder jeugd in uw gemeente: hoe staat uw gemeente tegenover bij voorbaat verdacht zijn door bijvoorbeeld afhankelijkheid van een bijstandsuitkering? Doe wat mogelijk is in uw gemeente om deze overheidsbemoedienissen te laten ophouden.

degelijk een instrument is om ongebreideld data te verzamelen. Uit alles blijkt dat girfec niet zo maar een dingetje is maar zal gaan leiden tot vergaande staatsopvoeding.

Ingezonden brief aan Trouw van Truus Barendse

"De overheid begint zich met IEDEREEN te bemoeien"

Vraag naar Jeugdzorg blijft maar stijgen, aldus Trouw op 31 oktober. Maar wie vraagt om jeugdzorg? Al enkele jaren zijn er akelige signalen:

Kinderen gesloten geplaatst

om bedrijfseconomische redenen, aldus de Inspectie in 'Signalement van de Inspectie Jeugdzorg' over gesloten jeugdhulp (augustus 2015). Googelt u www.inspectie-jeugdzorg.nl, daarin Nieuws (5 oktober) en vervolgens het pdf-bestand onderaan. Alleen daarin komen de bedrijfseconomische redenen voor.

In Right!, tijdschrift voor de rechten van het kind van Defence for Children (januari 2016) gaat de redactie in op onwettige gesloten plaatsingen.

Trouw van 13 september 2019 bevatte een artikel

Tijd voor prioriteiten in de jeugdzorg. Helaas, sommige gemeenten doen het omgekeerde: ook al is er geen zorgmelding over een kind, de overheid bemoeit zich toch met het gezin. Haarlem bijvoorbeeld streeft naar "rookvrije huishoudens" (nota Samen voor jeugd). Op 5 september heb ik gesproken met de Haarlemse wethouder jeugd. Deze wilde niet toezeggen dat er geen consequenties zouden zijn als ouders een project stoppen-met-roken weigeren.

Het Nederlands JeugdInstituut schrijft: Geen kindsignalen? Toch een reden om

in actie te komen! Een veel gehoorde uitspraak is dat 'er geen kindsignalen zijn', met de bijbehorende conclusie dat er niets aan de hand is en er geen hulp hoeft te komen. Dit is een misvatting. Een kind kan het goed doen of goed lijken te doen, terwijl de situatie in het gezin onveilig is en de risico's op kindermishandeling groot zijn. Ook als problematische signalen in het gedrag van het kind ontbreken, is het belangrijk dat je als professional een goede inschatting maakt van de veiligheid en mogelijke risico's op het ontstaan van kindermishandeling.

Op 10 september 2019 heeft het Hof Arnhem/Leuwarden uitgesproken dat een geluidsopname niet gebruikt mag worden in de rechtbank omdat het gedeeltelijk een gesprek was waar de opnemer niet bij aanwezig was. Dat deel is dus afgevoerd en dat mag niet. <https://www.split-online.nl/kennisbank/uitspraken/33915?token=83304bf9915fbo7fdb6c2895bd273fa>

Het is verstandig te werk te gaan zoals contactpersoon mr A. Groenen aanbeveelt: *"Ik leg altijd constructief uit, waarom ik opnames wil maken:*

1. tijdens het gesprek kunnen emoties hoog oplopen, en dan ontgaan je veel dingen die gezegd worden. Het naderhand beluisteren kan dan zorgen voor het juiste perspectief;
2. er komt simpelweg te

Nog een tip: voor het maken van opnames is geen "toestemming" nodig. Het is uiteraard wel fatsoenlijk het te melden. De andere ge-

sprekspartner heeft dan het recht zich aan het gesprek te onttrekken. In de incidentele gevallen dat een raadsmedewerker/gezinsvoogd/VT medewerker dat heeft gedaan, heb ik onmiddellijk op vervanging daarvan ingezet. In een 1 op 1 gesprek tussen zo'n

medewerker en de cliënt is er immers alleen sprake van privacygevoelige informatie van de cliënt. Mijn ervaring is dat medewerkers met een rechte rug en vertrouwen in eigen vakbekwaamheid, nimmer een geluidsopname tegenwerken. Integendeel, dat juist aanmoedigen."

Het Hof Den Haag heeft op 1-10-2018 duidelijk gemaakt dat bij uithuisplaatsing de GI er verantwoordelijk voor is "dat het familieleven zoveel als mogelijk gehandhaafd blijft": "Voorts overweegt het hof dat ouders(s) en kind recht hebben op omgang met elkaar. Op grond van genoemde verdragen rust op de overheid en daarmee op de gecertificeerde instelling als uitvoerder van de jeugdmaatregelen als de onder-toezichtstelling een positieve verplichting ervoor zorg te dragen dat het familieleven zoveel als mogelijk gehandhaafd blijft. Deze positieve verplichting leidt ertoe dat alle voorbereidende maatregelen getroffen moeten worden om contact tussen ouder en het kind mogelijk te maken. Bovendien dient voortvarend te worden opgetreden, aangezien tijdsverloop onherstelbare gevolgen kan hebben voor de relatie tussen ouder en het kind (EHRM 29 januari 2013, nr. 25704/11 Lombardo t. Italië). Waar staten een grote vrijheid hebben in kindbeschermingszaken, hebben zij

juist een grote verantwoordelijkheid tot het bevorderen van contact tussen kinderen en hun ouders (EHRM 17 juli 2014, nr. 19315/11, EHRC 2014/256, m.nt. M. Tuinman en P. Montanus (T./Tsjechië)). Nadat een kind uit huis is geplaatst, rust er een grote verantwoordelijkheid op een staat teneinde het bezoekrecht van een ouder met het kind te waarborgen." (GHDHA:2018:2549)

RBDHGA:2019:4080 (18-04-2019). De Rechtbank legt de kwestie voor aan de Hoge Raad. Deze heeft overwogen dat artikel 1:265f BW alleen geldt voor uithuisplaatsingen. Als er alleen een OTS is, kan de GI de kinderrechtverzoeken een verdeling van zorg- en opvoedingstaken vast te stellen of te wijzigen. **Dit mag niet met een schriftelijke aanwijzing.** De GI mag ook niet zelf een tijdelijke maatregel treffen. Na deze overwegingen van de Hoge Raad heeft de Rechtbank op 18 april 2019 de schriftelijke aanwijzing vervallen verklaard.

tips voor ouders

• Schrijf aan de leerkracht van uw kind, met kopie aan de directeur, dat u niet wilt dat uw kind onder schooltijd met iemand van buiten de school spreekt, zoals met medewerkers van Veilig Thuis, jeugdhulp, jeugdzorg, enzovoort. U vindt het prima als instanties met uw kind spreken, maar niet op school. De school moet een veilige plek zijn die buiten alle eventuele problemen staat. Het gebeurt dat instanties tegen scholen zeggen dat zij het recht hebben om dit te doen, maar dat is niet zo.

Het Nederlands Jeugd Instituut schrijft in een nieuwsbrief: "Wat mag op welke leeftijd? De wet (WGBO en Burgerlijk Wetboek) maakt onderscheid tussen drie leeftijdscategorieën.

Tot 12 jaar: een gesprek vindt in beginsel alleen plaats met toestemming van de ouders (of wettelijk vertegenwoordigers) met gezag.

Van 12 tot 16 jaar: er bestaat een lacune in de wet voor wat betreft de minderjarige van twaalf jaar of ouder die niet in staat is tot een weloverwogen waardering van zijn belangen (bijvoorbeeld bij LVB). De wet voorziet niet in een mogelijkheid om een eventuele weigering van ouders om toestemming te geven te doorbreken. Toch mag een jeugdprofessional in acute en dreigende situaties, waarin de toestemming van de wettelijke vertegenwoordigers niet gegeven is, handelen indien dit kennelijk nodig is om ernstig nadeel voor de minderjarige te voorkomen (art. 7:466 lid 1 *Burgerlijk Wetboek*). Ook mag de jeugdprofessional handelen zonder toestemming van de ouders als de jeugdprofessional in een individueel geval van mening is niet als goede hulpverlener te functioneren wanneer de geldende regels in acht genomen worden (lees: door niet te handelen). Hiervoor moet de jeugdprofessional goede argumen-

ten hebben. Veilig Thuis is bevoegd om in uitzonderlijke gevallen zonder medeweten van ouders (eerst) met een jeugdige (onder de zestien jaar) te spreken. Het is bijvoorbeeld niet altijd mogelijk om toestemming te verkrijgen apart te spreken – of om deze toestemming van beide ouders te verkrijgen (denk aan vechtscheidingen, een ouder die niet meer in beeld is, een ouder als pleger van seksueel geweld).

16 jaar of ouder: de jongere kan zelfstandig bepalen of hij met de jeugdprofessional alleen wil spreken, tenzij de jongere wilsonbekwaam wordt geacht. Ook moet je jongeren van boven de zestien eerst toestemming vragen om met de ouders te mogen praten, tenzij er gegronde redenen zijn om hiervan af te wijken (bijvoorbeeld wanneer de jongere daardoor gevaar loopt).

Bij twijfel of onduidelijkheid is het *altijd* raadzaam →

Juris-prudentie

Het Europese Hof voor de Rechten van de Mens heeft in 2018 uitgesproken (ECLI:EU:C:2018:242) dat grootouders recht hebben op contact met hun kleinkinderen. De Nederlandse rechter stelt toch vaak bijkomende omstandigheden verplicht. Misschien is dit net zoiets als de betekening door de deurwaarder: als iedereen het maar slikt blijft het ook zo. Vraag de rechter om contact met je kleinkind, wat heb je te verliezen?

Het Hof Arnhem-Leuwarden (GHARL:2018:4024) is van oordeel (24-04-2018) dat de GI onvoldoende heeft onderbouwd dat (intensieve) ambulante hulpverlening bij de grootouders niet voldoende zou kunnen zijn voor de problemen. Het kind blijft dus waar hij is, want plaatsing van kinderen in hun eigen netwerk gaat voor.

→ om Veilig Thuis te raadplegen voor advies.” <http://richtlijnenjeugdhulp.nl/kindermishandeling/als-je-je-zorgen-maakt/stap-3-praat-met-ouders-en-jeugdigen/>

• Veilig Thuis zegt soms tegen ouders, nadat er een ondertoezichtstelling is uitgesproken door de rechter, dat zij betrokken blijven bij het gezin. Ons advies: verspil geen energie aan tegenspreken. Zeg iets als: o, is dat zo? Als VT inderdaad weer contact met u opneemt, zegt u dat u het gaat overleggen

met de gezinsvoogd. Voorlopig doet u dan niets. Wordt u weer gebeld door VT, dan zegt u dit weer en dan doet u het ditmaal ook, of u zegt dat u er geen behoefte aan hebt. Goed in uw oren knopen: VT heeft niets over u te zeggen, **u hoeft alleen te doen wat een rechter heeft gezegd, of wat een gezinsvoogd u oplegt als schriftelijke aanwijzing.** Een schriftelijke aanwijzing kunt u voorleggen aan de kinderrechter.

• Ook de politie heeft niets over u te zeggen. Stel dat

de politie met uw gezin te maken heeft gehad wegens huiselijk geweld en heeft gezegd dat u geen contact mag hebben met uw partner. Als u toch iets te bespreken hebt, bijvoorbeeld contact van de dader met de kinderen, doet u dat gewoon. In een cafeetje of andere openbare gelegenheid is misschien wel verstandiger dan thuis.

• Een gesprek waaraan u deelneemt mag u opnemen. Sommige klachtencommissies (en helaas niet alleen die) zeggen bij het begin van de klachtzitting dat u niet

mag opnemen. De commissie stelt zich dus boven de wet. Wij geven geen advies, maar ikzelf zou mij nooit laten tegenhouden om iets op te nemen als ik dat wou. Dus: de voorzitter zegt dat u niet mag opnemen, uw apparaatje zit onzichtbaar bijvoorbeeld in een borstzakje, en opnemen maar. Bijna niemand kan alles wat er gezegd wordt in zich opnemen en onthouden, en vaak zul je het nog eens precies willen horen.

Truus Barendse

Uitwerking gesprek/interview met de heer Alfred Groenen dd 26-8-2019

Geautoriseerde versie dd 28 september 2019

Door: Harry van den Bosch

De heer Groenen is penvoerder van het Samenwerkings-Verband (SWV) van Ouders met Jeugdzorg; Stichting KOG, Stichting Passage, Belangenvereniging IKZ, Stichting Vader Kennis Centrum, Coöperatie Ouderkracht voor 't Kind, Stichting Écht Scheiden Zonder Schade, en ME/CVS Vereniging.

Daarnaast is hij voorzitter van de cliëntenraad van Bureau Jeugdzorg Limburg, en vrijwilliger bij Stichting KOG.

Hij is de opsteller van het Alternatieve Verbeterplan Feitenonderzoek dat op 14 juni 2018 namens het SWV is aangeboden aan de Tweede Kamer. Dit Alternatief Verbeterplan Feitenonderzoek geeft een volledig overzicht van alle (wettelijke- en culturele) veranderingen die vereist zijn om de kwaliteit van feitenonderzoek binnen jeugdzorg te verbeteren. Een kopie van de brief is te verkrijgen via agroenen@gmail.com. De onderzoeken en de heer Groenen spraken elkaar op 26 augustus 2019.

De heer Groenen geeft vier kernpunten van kritiek aan: **1.** De decentralisatie van de jeugdzorg heeft geleid tot te veel versnippering van, en diversiteit binnen, de jeugdzorg. Hierdoor ontbreekt regie, mede omdat

veel gemeenten al hun taken en verantwoordelijkheden geoutsourced hebben.

2. Er is een gebrek aan adequaat feitenonderzoek. Ouders ervaren dagelijks dat feitenonderzoek botweg wordt geweigerd als niet behorend tot de taak van de onderzoeker of jeugdbeschermer. Sterker nog: de raadsonderzoeker en de jeugdbeschermer weigeren veelal kennis te nemen van pro-actief aangeleverd tegenbewijs.

3. De overheid (Min.v.J&V en Min.v.VWS) geven ouders een ondergeschikte rol en nemen ouders niet serieus. Er is, terecht, veel aandacht voor het belang van het kind, maar men vergeet daarbij het belang van ouders; ook het belang dat ouders hebben voor kinderen wordt verwaarloosd. Zo wijst dhr Groenen o.a. op de brief van het Kabinet d.d. 12 juni 2019 n.a.v. de uitkomst van de Commissie de Winter. In deze brief wordt aangedrongen op overleg met zorginstellingen en “jeugdigen”, maar de ouders van de jeugdigen/kinderen worden volstrekt genegeerd.

4. Tekortkomende wetgeving. Als voorbeelden noemt hij artikel 3.3 Jeugdwet (het waarheidsvindingartikel: in de praktijk wordt dit verschillend geïnterpreteerd, zie hieronder) en artikel 7.3.8. Jw (waardoor individuele

zorgverleners eenzijdig en met volledige willekeur de inhoud van het dossier mogen vaststellen, zelfs indien klachten tegen hen lopen: het recht op inzage, kopie, en verbetering van het dossier worden hierdoor volledig teniet gedaan).

Punt 1 is geen onderwerp voor onderhavig onderzoek en wordt verder buiten beschouwing gelaten. Punt 3 wordt ook niet expliciet als onderwerp behandeld. Dit onderzoek draait om verbetering van de rechtspositie van ouders en is daarom in dit onderzoek a priori aanwezig. Het gesprek concentreert zich rond de verschillende aspecten van het fenomeen feitenonderzoek. Moeten onderzoekers en jeugdbescherming aan feitenonderzoek doen? Als jurist verbaast het de heer Groenen dat dit überhaupt een vraag is. Rechtspraak kan niet zonder feiten. In de praktijk wordt standaard gesteld (en impliciet bevestigd door de interne kwaliteitskaders van de Raad): de Raad en de jeugdbeschermer doen niet aan waarheidsvinding of feitenonderzoek en dit wordt in het algemeen ook door rechters geaccepteerd. Hij zoekt liever aansluiting bij het rapport van de Kinderombudsman uit 2013: “Is

de zorg gegrond”, dat stelt dat de Raad en alle jeugdbeschermers (niet alleen de GI) zoveel mogelijk aan feitenonderzoek moeten doen.

De term waarheidsvinding is te verwarrend en daarom pleiten de cliëntorganisaties waar hij penvoerder van is voor het doen van adequaat feitenonderzoek. Deze term geeft aan dat feitenonderzoek moet plaatsvinden, doch dat de mate waarin dit moet gebeuren uiteindelijk beantwoord zal moeten worden d.m.v. jurisprudentie en/of de permanente juridische werkgroep (zie hieronder). Volgens de heer Groenen kan de bewijsplicht van het strafrecht niet eenopzamen verplicht worden voor jeugdzorgmedewerkers. In strafrechtzaken moet sprake zijn van “wettig en overtuigend” bewijs. Vooral dit laatste element betekent, dat bij de rechter (überhaupt) geen sprake mag zijn van enige twijfel over de schuldvraag alvorens hij overgaat tot bestraffing van het bewezen feit. Gegeven de context van de specifieke situaties in de jeugdzorg is het mogelijk, dat aan een geringere bewijsplicht moet zijn voldaan alvorens tot actie moet worden overgegaan. Wel moet ten allen tijde verwacht worden dat de jeugdbeschermer en raadsonderzoeker de feiten onderzoeken en deze zo zuiver mogelijk in rapporten

en verzoekschriften aandraagen. De verwarring ontstaat mede door de interpretatie van rechters van artikel 3.3 Jeugdwet, wat luidt:

“De raad voor de kindbescherming en de gecertificeerde instelling zijn verplicht in rapportages of verzoekschriften de van belang zijnde feiten volledig en naar waarheid aan te voeren”.

Volgens de heer Groenen wordt dit structureel door rechters als een wetsfictie gehanteerd: de rechter moet er (in eerste instantie) van uitgaan dat de Raad en de gezinsvoogd dit altijd doen, zonder te toetsen of dit ook daadwerkelijk zo is. Het feit, dat de tijd die de rechter aan een casus mag besteden drastisch is teruggebracht, maakt een onafhankelijke toetsing door de rechters in de praktijk ook moeilijker uitvoerbaar. De oplossing ligt dus op twee gebieden:

a. Alle (SKJ) gecertificeerde jeugdzorgmedewerkers (inclusief de raadsonderzoekers en gezinsvoogden) worden wettelijk verplicht om adequaat feitenonderzoek uit te voeren als onderdeel van hun werk;

b. Rechters krijgen weer de taak om actief te toetsen of aan dit vereiste is voldaan. Met name het omarmen van adequaat feitenonderzoek (AFO) door professionals en organisaties, zou een groot effect hebben op het voorkomen van onterecht ingrijpen: **1.** Als AFO onderdeel wordt van het werk en de cultuur binnen organisaties, kunnen professionals ouders wijzen op deze wettelijke verplichting en van ouders verlangen dat ook zij de waarheid vertellen. Als zij dit niet doen en onwaarheden vertellen, dan zou hierop een sanctie moeten rusten.

2. Onderdeel van deze wettelijke plicht tot AFO is dat van ouders verwacht kan worden dat als zij feiten stellen, op hen in de eerste plaats de bewijslast van de door hen beweerde feiten rust (“wie stelt, bewijst”), en dat zij de jeugdbeschermer toestemming geven om feiten te verifiëren bij derden, zoals scholen en wijkteams. Anders kan de jeugdbeschermer zijn werk niet uitvoeren.

3. Niet geëist kan worden dat de jeugdbeschermer pro-

actief onderzoek doet zonder dat hiervoor aanleiding is. Vanzelfsprekend afhankelijk van het geval. Feitenonderzoek conform de bewijsregels van het strafrecht is te zwaar en legt het werk onnodig lam. Echter, indien sprake is van een beschuldiging van strafbare feiten (zoals huiselijk geweld en/of kindermishandeling) dan rust op degene die dit stelt en/of vermeldt in een dossier de verplichting om hiervan aangifte te doen, en moet in het dossier altijd vermelding worden gemaakt van de voortgang en stand van zaken van het strafrechtelijk onderzoek naar de beschuldiging.

4. Als informatie over het kind en/of ouders gepresenteerd wordt als feiten, dan zal dit aangetoond moeten worden door bevoegde professionals: psychiatrische problemen mogen alleen vastgesteld worden door een jeugdpsychiater of jeugdarts, psychologische ontwikkelingsstoornissen alleen door een bevoegd pedagoog of ontwikkelingspsycholoog.

5. Er moeten sancties worden opgelegd aan professionals en/of organisaties voor het niet uitvoeren van AFO en/of bewust vertellen van onwaarheden in rapportages. Zo zouden professionals uit het beroepsregister verwijderd moeten kunnen worden, en moeten organisaties boetes kunnen krijgen voor het niet faciliteren of tegenwerken van AFO. Een soort ambtseed dus.

6. Voor zeer moeilijke gevallen waarin het AFO geblokkeerd wordt door niet meewerkende ouders, moeten de Raad en de GI kunnen terugvallen op een van hen onafhankelijk expertise team, waarin juristen, gecertificeerde jeugdzorgwerkers, gedragswetenschappers, (ervaringsdeskundige) ouders (bij voorkeur met een juridische en/of medische achtergrond, en bij voorkeur als vertegenwoordigers van ouderorganisaties), politie en accountants samenwerken om de feiten te onderzoeken. Het gaat dus niet om het uitvoeren van psychologisch onderzoek, zoals bij contra expertise. Hoeveel van dit soort teams in Nederland werkzaam zouden moeten zijn is nader

in te vullen. De hulp van het expertise team moet zowel door ouders als door de kinderrechter, Raad en de GI ingeroepen kunnen worden. **7.** Als de Raad, GI en de jeugdrechters adequaat feitenonderzoek serieus gaan nemen, is een onderzoeksrechter niet nodig. Zeker niet als voor moeilijke gevallen een feitenonderzoek mogelijk is door het externe expertise team.

Beantwoording van de onderzoeksvragen.

Noodzaak van een toetsingskader ter onderbouwing van de ernstige bedreigde ontwikkeling.

Als feitenonderzoek serieus genomen wordt, dan zullen ook de gronden van de maatregel gebaseerd zijn op zoveel mogelijk geverifieerde feiten of interpretaties en weging van bevoegde deskundigen. Rechters moeten hierop expliciet toetsen. Een toetsingskader blijft dan nodig om rechters te assisteren bij deze taak. Als een toetsingskader ontwikkeld wordt, dan zou dit in samenwerking met een landelijke juridische werkgroep moeten (zie hieronder).

Verdere normering van feitenonderzoek. Adequaat feitenonderzoek is hierboven aan de orde geweest. Beginselen van adequaat feitenonderzoek (wat per casus anders is) zal via jurisprudentie verder ontwikkeld moeten worden, waarbij het opstellen van een normenkader, zeker in de beginfase, noodzakelijk blijft. Ook voor het opstellen van het normenkader zou een beroep moeten worden gedaan op de landelijke juridische werkgroep (zie hieronder). Verbetering rechtsbescherming ouders en kinderen. Ook dit is kort besproken. Volgens de heer Groenen heeft de wetgever geprobeerd om het probleem van de lange wachtlijsten bij de rechtbanken, en het door de kindermishandeling in 2013 geconstateerde gebrek aan feitenonderzoek in de jeugdzorg, gezamenlijk op te lossen door artikel 3.3 Jeugdwet. Het was bedoeld om jeugdzorgmedewerkers te verplichten om feitenonderzoek te doen, waardoor rechters minder tijd aan een zaak

hoeven te besteden, omdat zij ervan uit mochten gaan, dat hetgeen de Raad en de GI rapporteerden, de volledige waarheid was. Helaas wordt artikel 3.3 Jw alleen gezien als de wetsfictie, maar blijven de jeugdzorgmedewerkers weigeren om feitenonderzoek te doen. Daarnaast heeft dhr Groenen aangegeven, dat op dit moment geen sprake is van afdoende rechtsbescherming: (1) jeugdzorg medewerkers stellen structureel dat ze geen feitenonderzoek doen, en weigeren zelfs tegenbewijs in ogenschouw te nemen, terwijl rechters geconfronteerd worden met de wetsfictie van Artikel 3.3 Jeugdwet; (2) Rechten van ouders, zoals het recht op inzage en afgifte (van een kopie) van het dossier worden actief gefrustreerd door de wetgever (zie bijv. artikel 7.3.8. Jw) en “Jeugdzorg” door het landelijk invoeren van (nietzeggende) logboeken en het afschaffen (achterhouden) van contactjournaals; (3) ouders kunnen bij geen enkele onafhankelijke instantie hun beklag doen over (gecertificeerde) jeugdzorgmedewerkers. Het SKJ is de slager die zijn eigen vlees keurt: zie Bijlage, brief van het SWV aan het bestuur van het SKJ dd 21-5-2019; Tot slot wijst de heer Groenen op het pleidooi van de cliëntorganisaties voor het instellen van een (permanente) landelijke juridische werkgroep/adviescommissie, waarin vanuit verschillende disciplines en maatschappelijke geledingen nagedacht wordt over verbeteringen in wetgeving en uitvoering van de jeugdzorg. Deze werkgroep zou zich bijvoorbeeld moeten uitspreken over de vaststelling en ontwikkeling van het normenkader voor Adequaat Feiten Onderzoek, toetsingskaders voor rechters, en kan gevraagd of ongevraagd advies geven over verbetervoorstellen gedaan door experts uit wetenschap en praktijk. Deze werkgroep moet ook vertegenwoordigers van ouderorganisaties bevatten, bij voorkeur ervaringsdeskundige ouders met een juridische en/of medische/jeugdzorg achtergrond.

“Men doet niet aan waarheidsvinding”

Jan Storms: Destructieve relaties op de schop, psychopathie, herkennen en hanteren (15^e druk, 2019). In het laatste hoofdstuk, Misstanden en aanbevelingen, staat:

“... **9** Men doet niet aan waarheidsvinding. Men presenteert echter ongefundeerde meningen alsof zij het product van waarheidsvinding zijn. ...

11. Er is geen of in ieder geval onvoldoende screening op kwetsbaarheden bij de medewerkers van de instanties die hen vatbaar maken voor manipulatie. ...

13. Een te hoge werkdruk of te veel gezinnen voor een voogd, zodat er onvoldoende gelegenheid is een vertrou-

wensband op te bouwen, onder de oppervlakte te duiken, te ontdekken wat er werkelijk aan de hand is.

14. Organisatieculturen die het toegeven van fouten in de weg staan. ...

De werkdruk van de jeugdbeschermers, de formalisering, de opgelegde protocollen en vereiste administratie van hun werk laten hun te weinig ruimte voor empathie, terwijl dit juist in de omgang met kinderen een must is. Jeugdbescherming

speelt zich grotendeels in een volgehouden minimale aandacht voor de betrokkenen af. ...

Jeugdbescherming heeft vooral onverteerde, fragmentarische kennis die nooit op een congruente wijze in de werkelijkheid is beleefd en herkend. Dat hoeft voor deze instanties ook niet, want ze doen niet aan waarheidsvinding. ... Het systeem functioneert niet. Het is verworpen tot een destructief middel. ... *Er zijn nog steeds rechters die menen dat de werkers bij de kindbescherming deskundig zijn, maar het overgrote deel van hen kent noch het recht noch de psychologie van dit terrein, noch de*

minimale normen die aan een rapport gesteld mogen worden. Op grond van vele expertises heb ik geconstateerd dat de rapporten van de raden en andere kindbeschermingsinstanties niet op feiten berusten. Prof.

Mr P. Hoefnagels, emeritus hoogleraar criminologie en jeugd- en familierecht. Tot mijn spijt moet ik het met de bevindingen van deze geachte en betreunde wetenschapper eens zijn. ...

Rechters kunnen het verschil maken. Aangezien het erop lijkt dat de jeugdbescherming zich in een impasse bevindt, is het aan de rechters om het initiatief te nemen. Zij zijn immers allerminst verplicht de conclusies van de andere instanties over te nemen.”

Betekening door deurwaarder

Mr Struycken heeft op het stukje van mr Erkens in Nieuwsbrief 1 2019 gereageerd: “... Ik zag een reactie van een advocaat dat betekening niet nodig is. Hij heeft gelijk wat de huidige wetgeving betreft. ... Wat mij opvalt dat is dat deze

Wat hieronder staat, staat ook op www.stichtingkog.info/Actualiteit, maar wij vinden het zo belangrijk dat wij het hier herhalen.

vorm van reparatiewetgeving klakkeloos gevolgd wordt en totaal niet meer ter discussie staat terwijl het strijdig is met EU-wetgeving en EVRM. ... Wat is eigenlijk de zin om kinderen en ouders

te overvallen met een uithuisplaatsing zonder dat ze behoorlijk worden geïnformeerd en voorbereid op zo'n ingrijpende maatregel.”

De rechter mag niet toetsen aan de grondwet, maar moet toetsen aan de door Nederland geratificeerde verdragen. Rechters doen dat kennelijk niet genoeg, maar volgen de huidige wet ook al is die strijdig met die verdragen. Als wij het nu allemaal goed begrijpen,

heeft mr Struycken gelijk, en mr Erkens eveneens. Op dit moment is je beroepen op de omstandigheid dat de wet in strijd is met de verdragen zoiets als op een grafsteen zetten: Hij kwam van rechts. Ja, hij had voorrang, maar hij ligt hier wel begraven. Je kind had niet van het schoolplein gehaald mogen worden, maar het is wel gebeurd: hij is zonder voorbereiding uit huis geplaatst.

het kan altijd nog gekker

Donateurs melden ons:

Omdat van onze kant werd gevraagd om enkel schriftelijke communicatie tussen de huisarts en Veilig Thuis, deelde VT mee dat op te vatten als niet mee te willen werken.

Op een camping worden haartjes gewassen en het “slachtoffer” schreeuwt moord en brand in de galmende betegelde douche. Een andere kampeerder volgt de ouder en het kind met de schone haren naar hun plaats, en gaat

vervolgens naar de campingbeheerder om te vragen naar naam en adres van de kampeerder op deze plek. De campingbeheerder geeft deze informatie! Dan doet de kampeerder een melding bij Veilig Thuis. VT gaat er serieus op in.

Een school die een melding bij Veilig Thuis heeft gedaan

zegt daarna tegen de ouders: Jullie hadden niet zo moeten aandringen op maatregelen tegen drugs en drank en roken op het schoolterrein.

Niet meer thuis wonende jongen die zusje heeft misbruikt wil opleiding gaan volgen die hem voortdurend in contact zal brengen met kinderen. Ouders geven geen

toestemming, reden voor rechter om gezag gedeeltelijk aan GI te geven. GI schrijft hem in voor opleiding EN kondigt aan zusje op school in de gaten te gaan houden: geeft zij signalen?

Een vertegenwoordiger van een beschermingstafel zegt tegen de ouders dat er nu wel een OTS zal komen, maar dat het wijkteam gewoon betrokken zal blijven.

Uit onderzoek van Investico, platform voor onderzoeksjournalistiek, blijkt dat één op de drie zorgprofessionals merkt dat huisartsen in hun gemeenten beperkingen krijgen opgelegd bij het doorverwijzen van jongeren naar specialistische zorg. Natuurlijk, dat kan het wijkteam toch zelf!

<https://www.groene.nl/artikel/kom-in-januari-maar-terug>

